ISSN: 2181-4341, IMPACT FACTOR (RESEARCH BIB) – 9.145, SJIF – 5,431

PhD., professor Umarov Aziz Mirfozilovich

Toshkent arxitektura-qurilish universiteti

Tel: +998 90 356 00 85

Magistrant Nurmamatova Xusniya To'ychiyevna

Toshkent arxitektura-qurilish universiteti

Tel: +998 88 030 19 25

BO‘STONLIQ TUMANIDA SPORT VA SOG‘LOMLASHTIRISH TURIZMINI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLARI

Kalit so‘zlar: sport turizmi, sog‘lomlashtirish turizmi, Bo‘stonliq tumani, turizm salohiyati, sog‘liqni mustahkamlash, infratuzilma, iqtisodiy rivojlanish, jismoniy faollik.

Sport va sog‘lomlashtirish turizmi – bu jismoniy faollik bilan bog‘liq turistik faoliyat bo‘lib, insonlarning sog‘lig‘i va farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Bugungi kunda dunyo bo‘yicha sport turizmi hamda sog‘lomlashtirish yo‘nalishlari turizm tarmog‘ida muhim rolga ega bo‘lib, u iqtisodiy o‘sish, infratuzilma rivoji, jamoalarning jismoniy va ruhiy holatini yaxshilashga ko‘maklashadi.

O‘zbekiston sharoitida sport turizmi va sog‘lomlashtirish turizmi salohiyati ancha yuqori bo‘lib, tabiiy landshaftlar, tog‘li hududlar va klinik salomatlik imkoniyatlari bilan ajralib turadi. Bo‘stonliq tumani esa o‘zining tog‘-cho‘qqilari, dam olish maskanlari, ekstermal sport imkoniyatlari bilan sport-sog‘lomlashtirish turizmi uchun istiqbolli hudud hisoblanadi.

1. Sport va sog‘lomlashtirish turizmining mazmuni va ahamiyati

Sport-sog‘lomlashtirish turizmi nafaqat sport musobaqalarini kuzatish yoki ishtirok etish, balki jismoniy faollik orqali sog‘liqni mustahkamlash, dam olish va salomatlikni tiklashni o‘z ichiga oladi. Bu turizm turi shaxslar salomatligi, ekologik madaniyatni oshirish, va sog‘lom turmush tarzini targ‘ib etishda samarali vosita bo‘lib xizmat qiladi.

2. Bo‘stonliq tumani sport-sog‘lomlashtirish turizmi salohiyati

Bo‘stonliq tumani o‘zining tabiiy resurslari – tog‘li hududlar, toza havosi, suv resurslari va dam olish maskanlari bilan sport turizmi va sog‘lomlashtirish turizmi uchun katta imkoniyatlarga ega. Jumladan, tog‘ chang‘i maskanlari, ekstremal sport turlari, piyoda yurish yo‘laklari va tabiat qo‘ynida sog‘lomlashtiruvchi faoliyatlar joriy etilishi mumkin.

3. Rivojlanish istiqbollari va strategik yo‘nalishlar

a) Infratuzilma rivoji

Sport-sog‘lomlashtirish turizmi infratuzilmasini yaxshilash – yirik istiqbollardan biri bo‘lib, mehmonxonalar, sport maydonchalari, dam olish maskanlari va sog‘lomlashtirish markazlarini yaratish orqali turistlar oqimini ko‘paytirish imkonini beradi.

b) Marketing va brending

Bo‘stonliq tumani sport va sog‘lomlashtirish maskanlarini mamlakatdan tashqarida ham targ‘ib qilish, maxsus paketlar yaratish va media kampaniyalar orqali brend sifatida rivojlantirish talab etiladi.

c) Ijtimoiy foyda va sog‘liqni mustahkamlash

Sport-sog‘lomlashtirish turizmi jamoalarning umumiy sog‘lig‘i va jismoniy faolligini oshirishga xizmat qiladi, bu esa uzoq muddatda tibbiy xarajatlarni kamaytiradi hamda umumiy hayot sifati yuqorilanishiga yordam beradi.

Bugungi kunda sport va sog‘lomlashtirish turizmi nafaqat sayyohlik sohasining bir qismi, balki iqtisodiy va ijtimoiy taraqqiyot vositasidir. Bo‘stonliq tumani o‘zining tabiiy-landshaft salohiyati va sport imkoniyatlariga asoslanib bu yo‘nalishni rivojlantirish uchun qulay sharoitga ega. Sport-sog‘lomlashtirish turizmini rivojlantirish orqali tumanma iqtisodiy daromadlarni oshirish, jismoniy sog‘liqni mustahkamlash va ijtimoiy faoliyatni kengaytirish mumkin. Uchinchi tomon investitsiyalarni jalb etish, samarali infratuzilma va strategik marketing esa uzoq muddatli muvaffaqiyat kalitidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Abdurazzaxov A. “Sport-sog‘lomlashtirish turizmi asosida talabalarning jismoniy sifatlarini rivojlantirish metodikasi.” Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари, 2025.
2. Muradov D.D., Murodova M. “The relationship of sports and sports and health tourism.” Web of Scientist, 2022.
3. Amonboyev M., Shaymanova N.Y. “Recreational potential of Uzbekistan and prospects for the development of wellness tourism in the country.” Yashil iqtisodiyot va taraqqiyot, 2024.
4. Oblokulov R.A. “Improving the effective methods of developing sports tourism in the regions.” Academia Open, 2025.
5. Kalandarov J.A. “Sport tourism as new niche market segment and business opportunities.” British Journal of Global Ecology and Sustainable Development,
6. Mahalliy yangiliklar: ekstremal sport va zamonaviy tog‘ turizmini rivojlantirish bo‘yicha Bo‘stonliq tumani istiqbollari. Bright Uzbekistan, 2026.